

STOCKHOLM STAD

Stockholm har i "Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass" en vision som utmanar Stockholmsregionen både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Utmaningen är både organisatorisk och territoriell och omfattar ett flertal intressenter inom olika samhällssektorer.

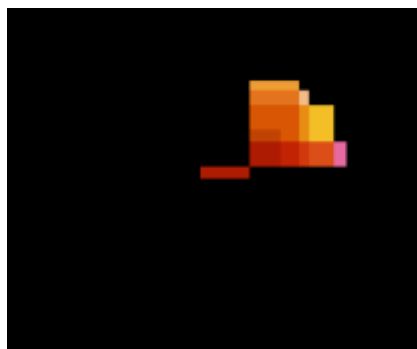
Sammanfattningsvis visar vår uppföljning att Stockholm lyckas väl med sitt arbete att leverera i perspektivet *Medborgarnas Stockholm* när det gäller serviceutbud. Bristen på bostäder är emellertid en utmaning inte bara ur medborgarperspektivet utan berör i högsta rad också Stockholms internationella konkurrenskraft i kampen om talang och kapital.

När det gäller perspektiven *Innovativ och växande* samt *Mångsidig och upplevelserik* möter Stockholmsregionen fortfarande stora utmaningar i förhållande till Vision 2030.

Utifrån resultatet av vår nulägesbedömning rekommenderar vi att det fortsatta arbetet med att förverkliga "Vision 2030 - ett Stockholm i världsklass" fokuseras till tre ömsesidigt sammanlänkade områden: Internationalisering, Samverkan och Kommunikation.

Sammanfattning Uppföljning av Vision 2030

Margareta Irenaeus
Jörgen Sigvardsson
Samir Sandberg

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Bakgrund till nulägesbedömningen	3
2	De tre perspektiven i Vision 2030	3
2.1	Mångsidig och upplevelserik	3
2.2	Innovativ och växande	3
2.3	Medborgarnas Stockholm	4
3	Metod för nulägesbedömning	4
3.1	Ansats avseende ledning och styrning	4
3.2	Internationell nulägesbedömning	4
3.3	Regional nulägesbedömning	5
4	Rapportering av uppdraget	5
5.1	Övergripande slutsatser avseende nuläge ur ett internationellt perspektiv	5
5.2	Övergripande slutsatser avseende gemensam vision mellan intressenterna ur ett regionalt perspektiv	6
6	Resultat per perspektiv	7
6.1	Vision 2030 - Mångsidig och upplevelserik	7
6.1.1	Gemensam vision	7
6.1.2	Unika möjligheter till arbete och utbildning	7
6.1.3	Företagande i världsklass	7
6.1.4	Upplevelse och kulturklimat	8
6.1.5	Attraktiva stadsmiljöer	8
6.1.6	En stad av mångfald	8
6.2	Vision 2030 - Innovativ och växande	8
6.2.1	Gemensam vision	8
6.2.2	Centrum i en stark och växande region	8
6.2.3	Världsledande kunskapsregion	9
6.2.4	Internationell mötesplats	9
6.2.5	En ekologiskt hållbar storstad	9
6.2.6	En IKT spjutspets	9
6.3	Vision 2030 - Medborgarnas Stockholm	9
6.3.1	Gemensam vision	9
6.3.2	Demokratisk och trygg	10

6.3.3	Högklassig samhällsservice baserad på valfrihet	10
6.3.4	Aktivt och tryggt åldrande	10
6.3.5	Stort och brett utbud av bostäder	10
6.3.6	Ett väl fungerande transportsystem	10
<hr/>		
7	Förslag till prioritering i fortsatt utvecklingsarbete	10
<hr/>		
7.1	Tre tydliga områden att fokusera på för att förverkliga Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass	10
7.2	Internationalisering	11
7.3	Samverkan	11
7.4	Kommunikation	11
<hr/>		
	Appendix 1	12

---

1 Bakgrund till nulägesbedömningen

Stockholmsregionen präglas fram till 2030 av:

- Växande befolkning
- Stark bostadsproduktion
- Efterfrågan på arbetskraft
- Strukturella investeringar motsvarande 500 miljarder planeras i regionen.

Stockholms stads fullmäktige beslöt i juni 2007 om ”Vision 2030 - ett Stockholm i världsklass - en långsiktig och samlad vision för Stockholms utveckling”. Visionen fokuserar på tre perspektiv:

- Mångsidig och upplevelserik
- Innovativ och växande
- Medborgarnas Stockholm.

Som en del i stadens uppföljning av arbetet med att förverkliga Stockholms vision har PwC, med utgångspunkt från de tre perspektiven och underliggande nyckelbegrepp, gjort en nulägesbedömning avseende hur väl olika intressenter i regionen ansluter till ”Vision 2030”. Bedömningen omfattar även en internationell jämförelse baserad på framgångsfaktorerna i PwCs rapport ”Cities of Opportunity”.

2 De tre perspektiven i Vision 2030

2.1 Mångsidig och upplevelserik

År 2030 är Stockholm en mångsidig och upplevelserik storstad med ett större utbud än någon annanstans i Sverige. Men Stockholm är mer än så. Natur och vatten finns hela tiden runt hörnet och kombinationen lockar besökare från hela världen.

En stad med:

- Unika möjligheter till arbete och utbildning
- Företagande i världsklass
- En mångfald av attraktiva stadsmiljöer
- En enastående stad på vattnet
- Världsberömd upplevelsestad
- En stad av mångfald

2.2 Innovativ och växande

År 2030 är Stockholm ett självklart centrum i den växande Stockholm-Mälarenregionen. Regionen har stark internationell konkurrenskraft och ses som den främsta tillväxtregionen i Europa.

Här finns ett dynamiskt och innovativt näringsliv som framgångsrikt konkurrerar på den globala marknaden. Näringslivet präglas av kunskapsbaserade verksamheter, innovationskraft och av samverkan med utbildning och forskning.

En stad som är:

- Centrum i en stark och växande region
- En världsledande kunskapsregion

- En internationell mötesplats
- En ekologiskt hållbar storstad
- En spjutspets inom ICT, Life science och miljöteknik

2.3 Medborgarnas Stockholm

År 2030 är Stockholm navet i en tillgänglig och trygg region utan sociala och fysiska barriärer. Här reser, bor och möts människor. Här finns också en mycket uppskattad samhällsservice som ger stockholmarna stora möjligheter att välja mellan olika vård- och omsorgsgivare och skolor.

En stad som är demokratisk och trygg med:

- Högklassig samhällsservice baserad på valfrihet
- Aktivt och tryggt åldrande
- Stort och brett utbud av bostäder
- Ett välfungerande transportsystem

3 Metod för nulägesbedömning

3.1 Ansats avseende ledning och styrning

Expansionen ställer krav på lösningar av kritiska frågor som involverar en mängd intressenter inom både offentlig och privat sektor. Frågorna behöver dessutom belysas och lösas på olika samverkansnivåer (lokalt/regionalt/nationellt/internationellt) samt i både politiska och icke-politiska miljöer. Att leverera resultat enligt antagna visioner och mål ställer mycket höga krav på regionalt ledarskap för att möjliggöra att alla goda krafter verkar i samma riktning.

Sammanfattningsvis:

- Att ha en övergripande vision för en stad eller region räcker inte hela vägen. Den måste också integreras med intressenternas strategier och mål genom tvärsektorieell samverkan.
- Regionalt ledarskap är avgörande för genomförande av strategin och leverans av resultat.
- Finansiell stabilitet och planering på kort och lång sikt är en förutsättning för genomförandet av alla strategier.
- Ett effektivt genomförande av strategin förutsätter löpande kritisk granskning av hur mer tjänster kan levereras med mindre resurser.
- Varumärket är lika viktigt för en region som för vilken organisation som helst. När regioner lyckas skilja sig från mängden attraherar den människor, företag, kapital och arrangemang.

3.2 Internationell nulägesbedömning

I arbetet med bedömningen har vi utgått från det ramverk som redovisas i PwC:s rapporter "Cities of the Future" och "Cities of Opportunity". Ramverket omfattar dels frågor om ledning och styrning samt väsentliga områden för städernas framgång; Intellectual capital and innovation, City gateway, Technology readiness, Health, Safety and security, Transportation and infrastructure, Sustainability and the natural environment, Demographics and livability, Economic clout, Cost and Ease of doing business. PwC har samlat data inom dessa områden och presenterar dessa i en sammanhållen rapport, "Cities of Opportunity". PwC:s studie visar på vikten av balans mellan dessa områden för att nå framgång. För städer med siktet på framtiden är balansen mellan sociala, ekonomiska och miljömässiga förutsättningar helt avgörande för framgång.

Vi har matchat nyckelbegrepp ur "Vision 2030" mot relevanta indikatorer och områden i "Cities of Opportunity" och på så sätt fått ett värde för internationell jämförelse.

3.3 Regional nulägesbedömning

I bedömningen ingår också en uppskattning av i vilken utsträckning intressenter, utvalda av staden, har visioner eller mål dokumenterade och tillgängliga, som överensstämmer med "Vision 2030". De utvalda intressenterna (se appendix 1) representerar offentliga aktörer, näringsliv, akademi och ideell sektor. Bedömningen av visionsöverensstämmelse har skett utifrån offentligt tillgängligt material enligt en femgradig skala¹. I bedömningen ingår också aktiviteter kopplade till visionen genomförda av utvalda intressenter.

4 Rapportering av uppdraget

Den internationella jämförelsen, den regionala bedömningen av nuläge avseende visionen samt exempeldiagram avseende aktiviteter presenteras i textformat. Underliggande data återrapporteras för samtliga kartlagda aktiviteter liksom bedömning av visionsöverensstämmelse hos ingående intressenter. g Sortering av intressenter kan ske avseende akademi, näringsliv, ideell samt offentlig sektor. De offentliga intressenterna kan också sorteras utifrån stat, kommun, länsindelning och medlemskap i SBA. Aktivitetsdata kan kopplas till intressenterna på de olika sorteringsnivåerna och också kopplas till visionsöverensstämmelsen. Genom en kombination av data kan effektiva analyser göras.

5 Övergripande resultat

5.1 Övergripande slutsatser avseende nuläge ur ett internationellt perspektiv

På en övergripande nivå kan vi konstatera att Stockholm har förutsättningar för att vara en riktigt intressant spelare på den globala marknaden. Med en ranking nr 4 av 26 utvalda städer 2011 och nr 5 av 27 i 2012 års version finns all anledning att se ljus på framtiden. Stockholm är vid sidan av London och Paris den enda europeiska staden i topp 10 och rankas som nr 1 i två av tio områden och bland topp 10 i sju av tio områden i "Cities of Opportunity 2012". I rapporten konstateras också att Stockholm överlag har en hög ranking inom områden som är avgörande för en hög livskvalitet som t.ex. hälso- och sjukvård, transporter och infrastruktur, utbildningsnivå och hållbar utveckling.

Med den vision staden antagit finns det dock stora utmaningar för att bibehålla Stockholm som en globalt intressant stad även i framtiden. Givet denna ambition bör internationell tillgänglighet, spännande kulturklimat, toppforskning och utländska investeringar stå högt upp på agendan.

- Grundbultarna i "Vision 2030" avseende perspektivet *Medborgarnas Stockholm* håller i ett globalt perspektiv mycket hög kvalitet.
- Ambitionen att utveckla Stockholm till en innovativ stad med högklassig forskning som attraherar toppforskare nationellt och internationellt är en utmaning. Visserligen har Stockholm en av världens bäst utbildade befolkning med över 30 procent med lägst treårig eftergymnasial utbildning - men - det riktiga toppskiktet saknas. Förutsättningar måste ändå anses föreligga men det krävs särskilda insatser för att uppnå fundamenten i perspektivet *Innovativ och växande när* det gäller Stockholm som en världsledande kunskapsregion.
- Den största utmaningen är att utveckla Stockholm som en *Mångsidig och upplevelserik* metropol i ett globalt perspektiv. Akilleshälen är Stockholms internationella

¹ 0 Ej överensstämmande, 1 Neutral, 2 Spårbar, 3 Till viss del överensstämmande, 4 I hög grad överensstämmande, 5 Helt överensstämmande

tillgänglighet. Alltför få direkta flyglinjer till/från attraktiva destinationer och bristande global kännedom om vad Stockholm kan erbjuda såväl investerare som talanger. Stockholms internationella tillgänglighet är på kort sikt starkt beroende av SAS eftersom bolaget har en så dominerande ställning med en marknadsandel på utrikestrafiken med ca 53 procent.² Tillsammans med det faktum att över 90 procent av Arlandas internationella destinationer finns inom Europa visar detta att det finns anledning att fokusera på Stockholms tillgänglighetsstrategi.

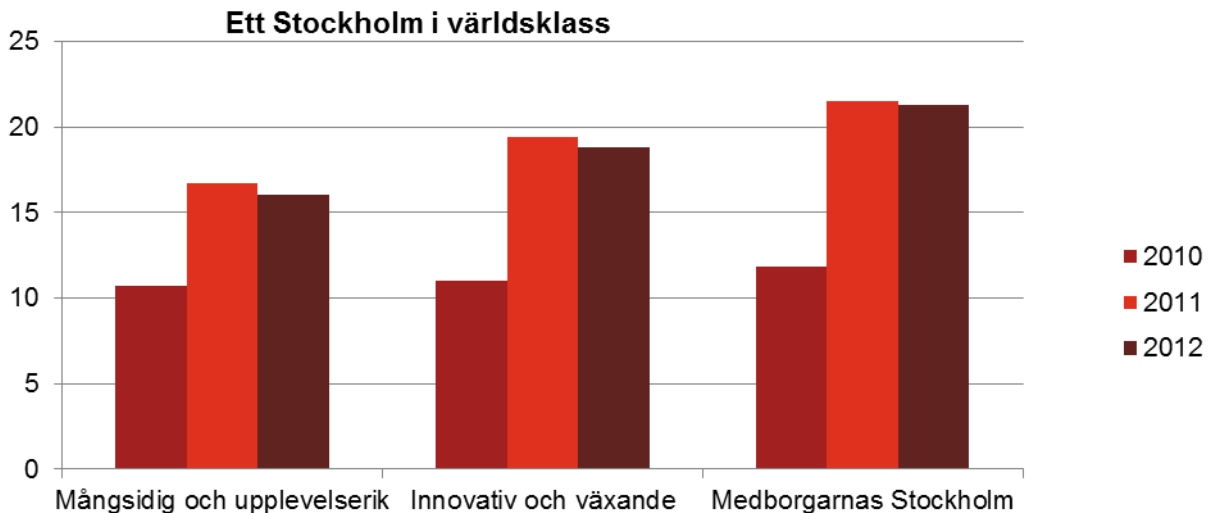

Diagram 1 visar Stockholms ranking i förhållande till VISION 2030 – ETT STOCKHOLM I VÄRLDSKLASS under perioden 2010--12 mätt med CITIES OF OPPORTUNITY indikatorer.

5.2 Övergripande slutsatser avseende gemensam vision mellan intressenterna ur ett regionalt perspektiv

Man kan sluta sig till att samtliga intressentgrupper stödjer Stockholms vision även om det stödet inte alltid är så tydligt formulerat eller utsagt. Vi har haft som utgångspunkt att det faktiskt skall framgå eller vara spårbart att de i visionen ingående delarna återfinns i intressenterna egna dokument.

Självklart blir nyckelbegrepp som *En enastående stad på vattnet*, *Världsberömd upplevelsestad* eller *En stad av mångfald* svåra att fånga hos flertalet ingående aktörer liksom stockholm-baserade visioner om valfrihet i serviceutbudet.

När det gäller ambitionerna med en kunskapsbaserad region kan vi konstatera att det är en vision som har ett brett stöd men också visar en bred geografisk ambition. Kanske inte helt oväntat visar Akademien det största intresset för att stödja "Vision 2030"- ett Stockholm i världsklass - när det gäller att vara *Innovativ och växande*.

² Transportstyrelsen Marknadsinformation från Luftfartsavdelningen Trafikutvecklingen tredje kvartalet 2012

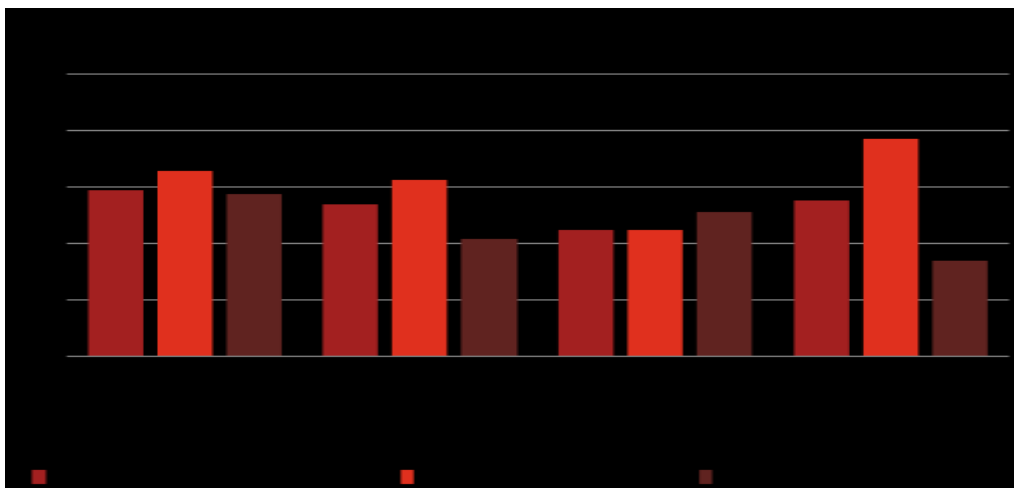

Diagram 2 Grad av visionsöverensstämmelse per samhällssektor

0 Ej överensstämmande, 1 Neutral, 2 Spårbar, 3 Till viss del överensstämmande, 4 I hög grad överensstämmande, 5 Helt överensstämmande

6 Resultat per perspektiv

6.1 Vision 2030 - Mångsidig och upplevelserik

6.1.1 Gemensam vision

Intressenterna inom Stockholmsregionen lägger olika fokus på mål och visioner när det gäller Stockholm som mångsidig och upplevelserik. Störst genomslag har mångfaldsfrågan medan upplevelsedimensionen inte slår igenom annat än som ett spårbart element.

6.1.2 Unika möjligheter till arbete och utbildning

Stockholm utmärker sig för sin högt utbildade befolkning i "Cities of Opportunity". Tillgång till allmänna bibliotek är en faktor som rankas högt internationellt. Stockholm har också topplacering när det gäller entreprenörskap och en fungerande arbetsmarknad.

Stockholmsregionen en exceptionellt god tillgång till utbildning på eftergymnasialnivå med flera av Sveriges största och högst rankade universitet och högskolor inom regionen.

Antalet nyanmälda arbetsplatser per 1000 invånare inom regionen har ökat med 72 procent mellan 2009 och 2011 medan antalet behöriga förstagångssökande till regionens universitet och högskolor med undantag för Uppsala universitet ligger förhållandevis konstant mellan 2009 och 2011.

Mål och visioner kring arbete och utbildning återfinns hos ett stort antal aktörer.

6.1.3 Företagande i världsklass

Stockholm rankas som stad nr 5 av 27 inom området *Ease of doing business* i "Cities of Opportunity". De faktorer som lyfts fram är framförallt en fungerande arbetsmarknad som också är öppen för utländsk arbetskraft, hög produktivitet och entreprenörskap. Andra indikatorer med koppling till företagande visar att Stockholm har förhållandevis få huvudkontor och att nivån på utländska direktinvesteringar är låg. Stockholms stora utmaning: att attrahera utländska direktinvesteringar. Att få flera stora huvudkontor definierade som Global 500 är en utmaning, Sverige har idag fyra sådana varav tre i Stockholm, LM Ericsson, Nordea Bank och Vattenfall och Volvo i Göteborg³.

³ <http://money.cnn.com/magazines/fortune/global500/2012/ountries/Sweden.html>

Den genomsnittliga företagsrankingen i regionen genomförd av Svenskt Näringsliv mellan 2010 och 2001 visar på en förbättring från plats 83 till plats 73.

Företagande i världsklass får en relativt blygsam plats i aktörernas mål och visionsdokument.

6.1.4 Upplevelse och kulturklimat

För att se hur Stockholm ligger till som en världsberömd upplevelsestad i ett globalt perspektiv har vi plockat ut några relevanta indikatorer ur "Cities of Opportunity". Inget av de områden som definieras i rapporten passar riktigt in på hur visionen för upplevelse och kultur beskrivs i "Vision 2030 - ett Stockholm i världsklass", däremot finns indikatorer inom flera områden som avspeglar lyskraften när det gäller upplevelse och kulturklimat.

Stockholm har lyckats mycket bra med att attrahera internationella möten men turisterna är inte lika attraherade. Kulturens betydelse för stadens attraktivitet har ökat och i den globala konkurrensen om talang kan detta vara en avgörande faktor. Men det är en faktor som kan vara avgörande bara om andra förutsättningar finns, det räcker inte för att säkra attraktivitet och konkurrenskraft i för hållande till utländska direktinvesteringar, FDI och talang. En fråga som behöver analyseras djupare är hur den internationella tillgängligheten påverkar Stockholm på ett flertal områden

Glappet mellan visionen och nuläget är stort men 2030 är fortfarande långt fram. En intressant iakttagelse är att Stockholm nämns i "Top destinations 2012" i Financial Times i december 2011 och i "The 45 Places to Go in 2012" i The New York Times i januari 2012.

6.1.5 Attraktiva stadsmiljöer

Stockholm är en av världens vackraste städer, det är en vedertagen sanning bland de som besökt staden. I "Cities of Opportunity" konstateras att klimatet inte är det bästa men däremot har Stockholm en topposition när det gäller tillgång till grönområden och parker.

Att Stockholm rankas högt i "Cities of Opportunity" när det gäller bostäder beror framförallt på kvaliteten i boendet. Stockholm rankas i topp när det gäller trygghet och säkerhet. Internationellt sett har Stockholm utmärkta transporter.

Attraktiva stadsmiljöer är starka drivkrafter i mål och visioner.

6.1.6 En stad av mångfald

En stad av mångfald är en av flertalet delad vision. Trots dessa ambitioner visar siffrorna en ökad segregation inom regionen. En tänkbar förklaring kan vara den ojämnt fördelade tillväxten samt bostadsmarknadens struktur inom regionen.

6.2 Vision 2030 - Innovativ och växande

6.2.1 Gemensam vision

Intressenterna inom Stockholmsregionen lägger stort fokus på Stockholmsregionen som innovativ och växande i mål och visioner. Dessa omfattar också i hög grad en kunskapsregion samt hållbarhetsaspekter. Frågan om internationell mötesplats får en något mindre framskjuten roll.

6.2.2 Centrum i en stark och växande region

Stockholm är en av Europas starkast växande regioner med en förväntad befolkningstillväxt på 500 000 invånare till 2030. De offentliga intressenterna och några inom ideell sektor och näringsliv har stort fokus på den växande regionen i sina mål och visioner.

6.2.3 Världsledande kunskapsregion

Stockholm ligger i topp i "Cities of Opportunity" när det gäller befolkningens utbildningsnivå och också i entreprenörskap. Mera oroande, inte minst på längre sikt, är utfallet för grundläggande kunskaper i matematik och naturvetenskap där Stockholm återfinns i mitten av rankinglistan⁴. För att locka utländska toppforskare behövs en nationell plattform att bygga på och den grundläggande utbildningen är ett fundament för högre utbildning och forskningsresultat i världsklass.

Antalet forskarstudenter universitet och högskolor i regionen har ökat med ca 5 procent mellan åren 2009 och 2011 till drygt 9000. Högst antal forskarstudenter har Karolinska Institutet följt av Uppsala och Stockholms universitet.

Stockholm som kunskapsregion återfinns i mål och visionsdokument främst inom offentlig sektor och akademi.

6.2.4 Internationell mötesplats

Stockholms internationella tillgänglighet rankas lågt i "Cities of Opportunity" som följd av brist på internationella flygförbindelser. Återigen väcks frågan om Stockholms akilleshäla, den internationella tillgängligheten. Stockholm rankas som nr 16 av 27 avseende internationella turister, som 24 av 27 när det gäller flygplansrörelser och passagerarflöde.

Under 2012 gjorde PwC en nordisk version av "Cities Of Opportunity"⁵. Det kan här vara intressant att lyfta in resultatet av för de nordiska huvudstäderna när det gäller motsvarande indikatorer och Stockholm hamnar då väl i skuggan av Köpenhamn och tappar. Stockholm har också en lägre internationell tillgänglighet än Oslo. Däremot har Stockholm både kapacitet och kvantitet när det gäller internationella möten och konferenser och hamnar därför före Oslo när det gäller indikatorn *City gateway*. Den enda nordiska flygplats som växer finns i Helsingfors.

Den internationella mötesplatsen är det område som har lägst värde när det gäller överensstämmelse mellan "Vision 2030" och övriga aktörers mål och visionen.

6.2.5 En ekologiskt hållbar storstad

När det gäller Stockholms resultat avseende hållbarhet är det viktigt att beakta att Stockholms återvinning i form av fjärrvärme är till nackdel i "Cities of Opportunity" –rankingen och därför inte rankas i topp. Som första- European Green Capital- 2010 har Stockholm ett varumärke att både föra ut och att försvara när det hållbar utveckling.

Den hållbara staden och hållbar utveckling är en lika stark del av aktörernas mål och visioner som den växande staden och hänger tätt samman med framtida stadsutvecklingsprojekt.

6.2.6 En IKT spjutspets

Stockholm är en IKT- ikon internationellt sett och rankas nr 1 i flera kategorier i internationella IKT rankinglistor⁶. Inte minst är Sverige och Stockholm känt för innovations- och entreprenörskap med exempel som SKYPE, Spotify uppfinningar som datormusen och dataspel.

6.3 Vision 2030 - Medborgarnas Stockholm

6.3.1 Gemensam vision

De nyckelbegrepp som utmärker *Medborgarnas Stockholm* i Vision 2030 utgör inte något fundament i intressenternas dokumenterade mål och visioner. Av alla nyckelbegrepp i "Vision 2030" så har ett aktivt och tryggt åldrande lägst förekomst.

⁴ De västerländska städerna trängs i mitten av listan som toppas av Shanghai, Singapore, Hong Kong, Beijing och Seoul.

⁵ Northern Lights - The Nordic Cities of Opportunity PwC 2012

⁶ <http://www.weforum.org/issues/global-information-technology/gitr-2012-data-platform>

*Country level data

6.3.2 Demokratisk och trygg

Medborgarnas Stockholm är utan konkurrens det perspektiv där visionens förverkligande kommit längst. Stockholm toppar listan när det gäller hälsa, trygghet och säkerhet, områden med allt större betydelse för både investeringar, etableringar och besöksnäring. Trots rapporter om att Stockholm attraherar ungdomar från hela Sverige har Stockholm i förhållande till många av de andra i "Cities of Opportunity"- studien ingående städerna en något problematisk demografisk profil med en äldre befolkning. Senast aktuella befolkningsprognoser visar dock att merparten av den stora tillströmningen av invånare utgörs av unga och personer i yrkesverksam ålder.

6.3.3 Högklassig samhällsservice baserad på valfrihet

I Stockholm har andelen brukare i alternativa driftsformer har ökat inom såväl äldreomsorg, förskola, grundskola som gymnasieskola under perioden 2009 och 2012. Inom staden nyttjar fler än var tredje förskolebarn en enskild förskola och var fjärde grundskoleelev nyttjar en fristående grundskola, drygt 50 procent av gymnasieeleverna studerar vid en fristående gymnasieskola och över 60 procent av brukarna inom äldreomsorgen får sin service i enskild regi år 2012.

6.3.4 Aktivt och tryggt åldrande

Stockholm utmärker sig som framgått tidigare av en högklassig hälso- och sjukvård.

6.3.5 Stort och brett utbud av bostäder

Antalet färdigställda bostäder sjönk med 20 procent eller 2000 bostäder mellan 2009 och 2011. I Stockholm såväl som i regionen pågår stora bostadsbyggen men bristen på bostäder förväntas bestå under överskådlig tid. Ett stort hinder för en effektivare bostadsproduktion är de långa ledtiderna från ide´ till produktion. Ett välfungerande transportsystem som följd av stora infrastrukturinvesteringar kommer att underlätta mobiliteten inom regionen och förstora den funktionella bostadsmarknaden. I den internationella undersökningen är Stockholm högt rankad på grund av den höga bostadskvaliteten.

6.3.6 Ett väl fungerande transportsystem

Stockholm rankas topp 5 inom transport och infrastruktur i "Cities of Opportunity". Bäst är Stockholm när det gäller funktionalitet och täckning av allmänna kommunikationsmedel medan kostnaderna är jämförelsevis höga. Stora investeringarna i infrastruktur kommer att bidra till en större funktionalitet inom regionen både för arbetsmarknaden och bostadsmarknaden, regionförstoring och förtätning. Ca 90 % av regionens genomförda investeringar i spårbunden trafik ca 2200 mkr under perioden 2009-2011 skedde i Stockholms stad. Av de i regionen planerade investeringarna på 40 000 mkr under perioden 2012-2021 sker ca hälften i Stockholm.

7 Förslag till prioritering i fortsatt utvecklingsarbete

7.1 Tre tydliga områden att fokusera på för att förverkliga Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass

Stockholm har i "Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass" en vision som utmanar Stockholmsregionen både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Utmaningen är både organisatorisk och territoriell och omfattar ett flertal intressenter inom olika samhällssektorer.

Sammanfattningsvis visar vår uppföljning att Stockholm lyckas väl med sitt arbete att leverera i perspektivet *Medborgarnas Stockholm* när det gäller serviceutbud. Bristen på bostäder är emellertid en utmaning inte bara ur medborgarperspektivet utan berör i högsta rad också Stockholms internationella konkurrenskraft i kampen om talang och kapital.

När det gäller perspektiven *Innovativ och växande* samt *Mångsidig och upplevelserik* möter Stockholmsregionen fortfarande stora utmaningar i förhållande till Vision 2030.

Utifrån resultatet av vår nulägesbedömning rekommenderar vi att det fortsatta arbetet med att förverkliga "Vision 2030 - ett Stockholm i världsklass" fokuseras till tre ömsesidigt sammanlänkade områden: Internationalisering, Samverkan och Kommunikation.

7.2 Internationalisering

Generellt visar vår uppföljning att intresset för internationella frågor bland intressenterna i regionen är tämligen lågt med undantag för Stockholms stad, universitet och högskolor. Vikten av en ökad internationalisering för framtida attraktivitet och konkurrenskraft är inte tillräckligt känd. Stockholms tillgänglighet måste förbättras för att öka den internationella konkurrenskraften. Inte bara i syfte att locka utländska turister utan för att tillgodose ett allt högre specialiserat näringsliv, forskning och utveckling. Tillgängligheten är en avgörande faktor i arbetet med att locka till sig investeringar och företagsetableringar. En ökad internationalisering bidrar också till en mera kulturellt spännande miljö. Med den betydelse Stockholm har för Sveriges totala ekonomi torde detta vara en fråga för såväl staten som regionen.

7.3 Samverkan

Uppföljningen visar att det föreligger en viss samstämmighet avseende mål och visioner inom de näringsliv, ideell sektor, akademi och offentliga organisationer kring innehållet i "Vision 2030". Det finns emellertid lite som talar för att detta skulle vara effekten av ett tvärsektorieellt arbete med att utveckla och förankra visionen. Uppföljningen visar också stor diskrepans mellan uttalade mål och visioner och utfallet i form av aktiviteter. Samverkan är också ett verktyg för att förhindra alltför stora ojämnheter i tillväxt inom regionen med tillhörande problematik. Prioritering, investeringar och en koordinerad utveckling under ett starkt regionalt ledarskap är en grundförutsättning för Stockholms fortsatta framgång på de globala rankinglistorna. Lika avgörande är det holistiska perspektivet på samhällsutveckling med en konstruktiv samverkan mellan staden, regionen, näringsliv, akademi och ideell sektor.

7.4 Kommunikation

Stockholm är fantastiskt! Varför är vi då så förvånade över Stockholms framgångar? Stockholmaren behöver byta identitet till en internationell storstadsbo. Det handlar om vilka budskap som skall formuleras. Hur låter och smakar berättelsen om Stockholm? Vem skall höra Stockholms berättelse? Vilka är de bästa ambassadörerna för Stockholm? Stockholmsregionen har så många tillgångar som inte riktigt når ut till omvärlden. En aggressiv strategi för att föra ut budskapet om Stockholm till prioriterade målgrupper i rätt kanaler skulle sätta Stockholm på kartan i större sammanhang än vad som för närvarande sker.

Appendix 1

Intressenter

Botkyrka Kommun
Ericsson
Eskilstuna Kommun
Fryshuset
Frälsningsarmén
Gröna Lund
Handelskammaren
Hanninge Kommun
Huddinge Kommun
Järfälla Kommun
Karolinska Institutet
Kista Science City
KTH
KTH - ABE
Landstinget TMR
Lidingö Kommun
Linköpings Kommun
Linköpings Universitet
Länsstyrelsen
Mälardalsrådet
Nacka Kommun
Norrtälje Kommun
Nyköpings Kommun
Röda Korset
Sigtuna Kommun
Skanska
Solna Stad
Stadsmissionen
Stockholm Incubators and Science parks
Stockholm Science City
Stockholm Stad
Stockholms Universitet
Swedavia
Svensk Handel
Svenska Kyrkan
Södertälje Kommun
Södertörns Högskola

Transportstyrelsen
Tyresö Kommun
Täby Kommun
Uppsala Kommun
Uppsala Universitet
Västerås Stad
Yimby
Örebro Kommun
Örebro Universitet

Aktiviteter

Befolkningstillväxt
Nyanmäla platser
Företagsranking
Planerade infrastrukturinvesteringar (exklusive bostäder)
Byggekostnad infrastrukturinvesteringar (exklusive bostäder)
Antalet färdigställda bostäder
Restaurangomsättning per invånare
Andel utländsk nationalitet
Försörjningskvot
Valdeltagande
Behöriga förstahandssökande
Antalet utbytesstuderande
Antalet doktorsexamina
Aktiva forskarstuderande
Personkilometer i lokal- och regional kollektivtrafik
Miljöaktuellt hållbarhetsindex
Antalet internationella direktdestinationer flyg
Antalet gästnätter Utländska/Svenska gäster
Andelen elever i fristående grundskola
Andelen elever i fristående gymnasieskola
Andelen förskolebarn i privat regi
Andel äldreomsorg i privat regi